

СТАНОВИЩЕ

от д-р Радослава Димитрова Янкулова –
доцент в Юридическия факултет на
Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“

за материалите,

представени за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност „професор“ по област на висше образование: 3. Социални, стопански и правни науки; професионално направление: 3.6 Право (Конституционно право) в Юридическия факултет на Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“

В конкурса за „професор“, за нуждите на Юридическия факултет, обявен в ДВ, бр. 96 от 11.11.2025 г., като единствен кандидат участва Христо Йорданов Паунов.

1. Общо описание на процедурата

Със заповед № РД-22-43/09.01.2026 г. на Ректора на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“ (ПУ) съм определен за член на научното жури на конкурс за заемане на академичната длъжност „професор“ в ПУ по област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.6. Право (Конституционно право), обявен за нуждите на Юридическия факултет.

За участие в обявения конкурс е подал документи единствен кандидат: доц. д-р Христо Йорданов Паунов от Юридическия факултет на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“.

Представеният от доц. д-р Христо Йорданов Паунов комплект материали на хартиен носител е в съответствие с Правилника развитие на академичния състав в Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“. На своето първо заседание, научното жури реши, че доц. д-р Христо Йорданов Паунов покрива минималните изисквани точки по групи показатели, уредени в ППЗРАСРБ и въз основа на това се допуска до участие в конкурса за заемане на академичната длъжност „професор“ по професионално направление 3.6. Право (Конституционно право).

2. Кратки данни за кандидата

Кандидатът е завършил средното и висшето си образование в гр. Пловдив. Успешно защитава дисертация през 2006 г. като докторант към Института за правни науки към БАН, гр. София, с което придобива научна степен „доктор по право“. От 1999 г. започва работа във факултета първоначално както асистент, а впоследствие и като главен асистент, а от

2016 г. заема академичната длъжност „доцент“. Успешната му кариера на учен и преподавател в катедра Публичноправни науки на Юридическия факултет - ПУ, по непосредствени лични впечатления, е следствие от търсещата му природа, изследователското любопитство, последователност, добросъвестност и трудолюбие. Христо Паунов е внимателен, отзивчив, отговорен и коректен колега. Отзивите за преподавателската му работа от страна на студентите и колегите са много добри. Специално внимание заслужава и дейността на кандидата в полза на обществено значими социални и хуманитарни каузи.

3. Обща характеристика на публикационната активност на кандидата

Предмет на изследванията на доц. Паунов са класически институти на конституционното право (учредителна власт, ревизия на Конституцията, основни права, принципи на конституционното стопанско право), които са разгледани както в контекста на съвременните обществено-политически процеси, така и ретроспективно през призмата на уредбата им в Търновската Конституция от 1879 г. и в Конституциите на Народна република България от 1947 г. и 1971 г. Академичните търсения и приноси на кандидата в голямата си част са свързани с широко обсъждани от обществото и институциите въпроси на съвременния конституционализъм и динамика в законодателството. В своята публикационна дейност Христо Паунов не се задоволява само да открие конкретен конституционноправен проблем, но предлага и работещ механизъм за неговото разрешаване. Тази му активност в полза на обществения интерес заслужава висока оценка.

Плод на научните търсения на Христо Паунов е и последното му монографично изследване, посветено на почти не коментирания в българската правна теория въпрос за взаимодействието между процесите на дигитализация и функционирането на представителната демокрация в съвременния конституционен ред. По своя обем, тематика и с оглед наличието на научни рецензенти (проф. д.ю.н. Георги Димитров и проф. д-р Богдан Йорданов), трудът съответства на формалните изисквания към научния жанр „монография“, уредени в § 1, т. 10 от допълнителните разпоредби на ЗРАСРБ.

Научните приноси в публикационната дейност на кандидата могат да бъдат обобщени по следния ред:

3.1. На първо място бих поставила първото по рода си монографично изследване, посветено на трансформацията на демократичните процеси и институции под въздействието на дигиталните технологии. Авторът въвежда в българската правна книжнина термина „дигитален конституционализъм“, през призмата на който се анализира въздействието на съвременните технологии върху реализацията на основополагащи конституционни принципи. Този подход позволява изследваната проблематика да напусне чисто техноличната орбита и

да бъде разположена в контекста на фундаментните ценности на конституционния правен ред. В книгата е направен хоризонтален разрез на процесите на дигитализация, протичащи в трите разклонения на държавната власт, което позволява да се открият общи тенденции, но и специфични предизвикателства пред всяка от трите власти. С приносен характер е и застъпената теза за повдигане на конституционно ниво на уредбата на т.нар. „дигитални права“, които имат своя произход в класическите права, но според автора придобиват нова същност и съдържание в дигитална среда. В монографичното изследване се предлага и концептуален анализ на електронното дистанционно гласуване, който е с приносен характер за бъдещо инкорпориране на технологичните достижения в процеса на решаващия акт на демократично волеобразуване, без да се жертва личния и тайния характер на вота.

3.2. Групата от публикации, свързани с утежнения, усложнен ред за ревизия на Основния закон, представляват естествено продължение на дългогодишния изследователски интерес на кандидата по темата. Посвещаването на аналитично усилие за изследване на тази проблематика осигурява съблюдаването на изискванията на основополагащия принцип на върховенство на Конституцията при разгръщане на демократичния процес по формиране на парламентарна воля за приемане на изменение и допълнения в Основния закон.

3.3. Групата от публикации, посветени на класически институти на т.нар. конституционно стопанско право (изключителна държавна собственост; свободна стопанска инициатива; държавен монопол), задават мярката за конституционносъобразно последващо законодателно детайлиране на основните обществените отношения, свързани с конституционните характеристики на стопанския порядък.

Всички изброени приноси са лично дело на кандидата и представляват умело и убедително доказване с нови средства на съществени нови страни на вече съществуващи проблеми, но и извеждат нови, неизследвани проблеми, породени от обществената и законодателната динамика.

4. Критични бележки и препоръки

Препоръките ми към кандидата са за задълбочаване на правнотеоретичния анализ и за разширяване на сравнителноправното поле на научните му търсения. Разполагането на предмета на научните изследвания на широка сравнителноправна основа би захранило труда с благоприятна познавателна среда за изследване на работещи разрешения в други държави, които да послужат като източник на рецепция във вътрешното законодателство на Република България.

5. Заключение

Документите и материалите, представени от доц. д-р Христо Йорданов Паунов отговарят на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България

(ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и Правилника развитие на академичния състав на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“. Кандидатът в конкурса е представил достатъчен брой научни трудове, публикувани след материалите, използвани при заемане на академичната длъжност „доцент“, в които има оригинални научни приноси. Научната и преподавателската квалификация на доц. д-р Христо Паунов е **несъмнена**. Постигнатите от нея резултати в учебната и научно-изследователската дейност, съответстват на нормативните изисквания.

След запознаване с представените в конкурса материали и научни трудове, анализ на тяхната значимост и съдържащи се в тях научни, научно-приложни и приложни приноси, намирам за основателно да дам своята положителна оценка и да препоръчам на Научното жури да изготви доклад-предложение до Факултетния съвет на Юридическия факултет за избор на доц. д-р Христо Йорданов Паунов на академичната длъжност „професор“ в Пловдивския университет „Паисий Хилендарски по професионално направление 3.6. Право (Конституционно право).

Изготвил становището:

(доц. д-р Радослава Янкулова)

06 март 2026 г.